

UiT Norges arktiske universitet

Fra plan til reflektert praksis?

*Arbeid med rammeplanen gjennom faglig
veiledning og kollektiv refleksjon*

Kari Wallem Bøe, Universitetslektor i pedagogikk, Campus Alta

kari.w.boe@uit.no

10 moduler

- Tilvenning og trygg tilknytning
- Livsmestring og helse
- Samarbeid barnehage – hjem
- Lek og læring
- Vennskap og mobbing
- Didaktisk planlegging og pedagogisk dokumentasjon
- Barns medvirkning
- Barnehagens språkmiljø
- Observasjon
- Mangfold i barnehagen

Faglig veiledning i barnehage

[Hjem](#) / [Barnehage](#) / [Faglig veiledning i barnehage](#)

RSK Vest-Finnmark har i nært samarbeid med Kari Wallem Bøe ved UiT campus Alta oppdatert og reetablert en nettbasert modul for faglig veiledning i barnehage. Modulene kan være til hjelp og støtte for deg som skal være veileder i barnehagen eller for deg som arbeider i barnehage og har lyst å utvikle deg faglig. Modulene passer for hele personalet, men hovedmålgruppen er barnehageassistenter og fagarbeidere. Du vil her finne ti ulike moduler med aktuelle temaer og problemstillinger som vil øke din kompetanse og ditt refleksjonsnivå. Før du starter anbefales det at du leser «lure tips».

Oppdatert januar 2022

LURE TIPS!

Veiledningen inneholder 10 moduler. Hver modul inneholder mål for temaet, faglig inspirasjon, en praktisk oppgave som skal gjennomføres i barnehagen og en refleksjons-/gruppeoppgave knyttet til tematikken med en barnehagelærer som veileder. Noen tema inneholder også en quiz eller lignende knyttet til tematikken, samt tips til videre lesning og/eller linker til relevante nettsteder. Dere velger selv om dere vil følge modulene i den rekkefølgen de er satt opp, eller om dere vil bytte om på rekkefølgen.

→ 1. TILVENNING OG TILKNYTNING

→ 4. LEK OG LÆRING

→ 7. BARN'S MEDVIRKNING

→ 2. LIVSMESTRING OG HELSE

→ 5. VENNSKAP OG MOBBING

→ 8. BARNEHAGENS SPRÅKMILJØ

→ 10. MANGFOLD I BARNEHAGEN

→ 3. SAMARBEID HJEM - BARNEHAGE

→ 6. DIDAKTISK PLANLEGGING OG PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

→ 9. OBSERVASJON

[MODUL 7 \(rsk-vest.no\)](https://rsk-vest.no)

Modul 7: Barns medvirkning

- **Om tema:** I følge Rammeplanen skal barnehagen ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1 (S.21)
- **Mål for tema:** Skape en bevissthet rundt tematikken barns medvirkning og hva det konkret kan ha å si for praksisen i barnehagehverdagen.
- **Forarbeid:**

Les: <http://vetuva.udir.no/index.php/artikler-2016/ikke-alle-barn-har-medbestemmelse-i-barnehagen/>

Og se filmen

<https://www.bing.com/videos/search?q=barns+medvirkning+film&&view=detail&mid=AA1B25CB946737E99E60AA1B25CB946737E99E60&rvsmid=BABB415D8631039534BEBABB415D8631039534BE&FORM=VDRVRV>

- **1. veiledning:** Drøft spørsmålene
 - Hvordan forstår vi begrepet barns medvirkning?
 - Hvordan sikrer vi at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen?
- **Mellomarbeid:** Med bakgrunn i forarbeidet og 1.veiledning - Gå på jakt etter og noter ned handlinger blant de ansatte i barnehagen som kan være eksempler på hvordan man kan ivareta barns rett til medvirkning i deres barnehage. Ha med en case til neste veiledning. Tenk og gjennom om du har opplevelser hvor barns rett til medvirkning kan være utfordrende.
- **2. veiledning:** Presenter din(e) konkrete case i gruppa som du ønsker veiledning på og refleksjon rundt.
- **Nettsidetips med videre lesning:**
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300463-temahefte_om_barns_medvirkning.pdf

F – delen av FOU -prosjektet

*I hvilken grad og på hvilken måte
opplever deltakerne av Faglig veiledning
at de får videreutviklet et faglig godt og
reflektert barnehagemiljø gjennom
deltakelsen?*

Fra nettskjema

- Ord som går igjen:
 - Tenke over
 - Oppmerksom
 - Refleksjon/reflektert
 - Bevisstgjøring
 - Drøfting
 - Erfaringsutveksling
 - På tvers av avdelingene

Teoretisk bakteppe

Refleksjonsbegrepet

- Hanna Arendt - Selvrefleksjon
- John Dewey – refleksiv tenking
- Opdal – Kritisk tenkning
- Søndenå – Kraftfull refleksjon

Fra fokusgruppeintervju

- *Jeg kan si at i hverdagen går mange ting på automatikk. At man tenker kanskje ikke over hvorfor man gjorde akkurat det. Mens hvis man kommer hit og har med seg en case, så reflekterer man jo rundt den og så tenker man da, man stiller mer spørsmål med hvorfor gjorde jeg det som jeg gjorde?*
- *Man stiller spørsmål som hvordan kan jeg gjøre ting annerledes? Kan jeg gjøre ting på en annen måte. Da tenker jeg man blir mer bevisst ut i fra det, da.*
- *Det er jo det, for at når man har en case der man står fast, så er det veldig greit å få tips fra de andre. For de som er mer utafor, de ser kanskje ting på en annen måte. Så det synes jeg har vært veldig greit.*
- *Jeg syns også det styrker det faglige miljøet. Jeg kjenner også at jeg har begynt å tenke på en helt annen måte enn før. Etter alle de her møtene vi har hatt og planleggingen vi får i forkant, så jeg synes det styrker miljøet veldig godt*

Foreløpige funn i lys av refleksjonsteori

- Nyttig og bevisstgjørende
 - for egen del
 - for samarbeidet mellom avdelingene
 - for det faglige miljøet på barnehagen som helhet
- Alt er ikke «nytt»
- Mer faglig bevisst praksis
- Også endring/utvikling av eksisterende praksis
- Beskriver elementer av både kritisk tenkning og kraftfull refleksjon

Referanser

- Bjerkholt, Eva, Ødegård, Elin, Søndena, Kari, Hjordemaal, Finn R. (2014) *Hvordan kan veiledningssamtaler åpne for kritisk tenkning?*
- Brekke, M.B, R (2017) *Pedagogisk refleksjon i «det undersøkende rommet»* I Sæverot, H., Werler, T.C. (2017) *Pedagogikkens språk*. Oslo: Gyldendal akademisk
- Brekke, M.B. & Eide, M.L. (2019) *Praksisfortelling, refleksjon og transformativ læring*. Utdanningsforskning.no
- Klemp, T. (2013) *Refleksjon – hva er det, og hvilken betydning har den i utdanning til profesjonell lærerpraksis?* Uniped årgang 36 1/2013, s. 42-58
- [Faglig veiledning i barnehage - RSK Vest-Finnmark \(rsk-vest.no\)](http://rsk-vest.no)
- Søndena, Kari (2004) *Kraftfull refleksjon i lærarutdanninga*. Oslo: Abstrakt forlag
- udir.no *Rammeplan for barnehagen*